

- **František (Frank) Mička (12. 12. 1878 Podolí – 1950? Miami?)**

František Mička patří k méně známým českým umělcům – legionářům. Proslavila ho však některá z jeho děl, zejména sousoší čtyř amerických prezidentů vytesaných ve skále v Black Hills v Jižní Dakotě. Československý a americký občan Mička byl nejen výkonným sochařem a kreslířem, ale i vojenským důstojníkem, diplomatickým úředníkem, tlumočnickem a především světoběžníkem. Nakonec se usadil ve Spojených státech amerických, kde také v padesátých letech minulého století zemřel.

Syn rolníka z mále vesničky okresu Nového Města na Moravě se musel vypracovat od nuly. Keramickou školu v Bechyni dokončil v roce 1897. Po krátkém zaměstnání v keramických továrnách v Brně a Ivančicích se odebral roku 1900 do Paříže, kde čtyři a půl roku¹ pracoval v závodě na keramiku. Přitom absolvoval dva semestry na École des Arts décoratifs v Paříži. Po studiích se vrátil na rodnou Moravu, kde pracoval v Letovicích. V roce 1906 se nacházel v německém Wiesbadenu a ve stejném roce odjel do USA. Započal tak novou epochu svého českého krajanství za „velkou louží“.

V druhé dekádě 20. století pracoval v ateliérech Johna Gutzona Borgluma (1867 - 1941) a v roce 1912 v oddělení Národního muzea ve Washingtonu u Dr. Aleše Hrdličky. Zde prováděl busty i různé plastiky indiánů, tj. živých modelů z chráněných rezervací. Jeho dílo pak bylo součástí výstav v San Diegu (California – Panama Canal Exposition 1915 -1916) a San Francisku. Byl členem Bohemian Art klubu a Sokola v New Yorku.

Po vstupu USA do války (1917) se Mička stal vojenským dobrovolníkem, vstoupil do čs. legií a zorganizoval první transport českých krajanů - vojáků z Ameriky do Francie. V prosinci téhož roku dorazili do Francie. V Saint Maixent absolvoval důstojnickou školu. Zde také působil jako tlumočnickem a asistent vojenského učitele kreslení.² Byl přidělen k 22. čs. střeleckému pluku v hodnosti podporučík.³ Zdá se, že si pro své intelektuální aktivity příliš zákopů neužil, navíc

¹ Dějev, P. *Výtvarníci legionáři*. F. Mička. Praha, Československý legionář, 1937, s. 178

² *Ibidem*

³ Dopis MZV, žádost s příloženým životopisem in: Archiv MZV ČR, korespondence Františka Mičky

byl pověřen, aby zorganizoval další nábor českých Američanů. Udržoval kontakt s Vojtěchem Preissigem, jehož vybízí k tvorbě propagačních plakátů s legionářskou tematikou.

Do Čech se Mička navrátil počátkem roku 1919 a hned byl odeslán zpět do USA jako tlumočnick čs. hospodářské mise. Na přelomu let 1919 a 1920 byl jmenován honorárním úředníkem MZV Československa. Jako tzv. smluvní úředník velvyslanectví ve Washingtonu vydržel v úřadě do roku 1922, kdy mu byla dána výpověď z důvodu „nedostatku nutné kázně úřední [vůči nadřízeným]“.⁴

Ukřivdřený Mička se rozkmotřil s československou diplomacií a navázal na své předválečné aktivity. Především obnovil kontakt s Gutzonem Borglumem a začal pracovat pod vedením Charlese Adriana Pillarse (1870-1937) na vojenském pomníku v Jacksonville na Floridě. Stal se zde členem spolku The Galleon Art Club, který sdružoval mj. i umělce z floridského St Augustin, kde Mička bydlel. V druhé polovině dvacátých let Frank pracoval jako štukatér v Miami a od roku 1928 ve státě Georgia v Atlanta Terra Cotta Company jako vedoucí v modelářské dílně. Od roku 1934 až do své smrti žil v Miami. Do této doby spadá jeho nejznámější zakázka: Mount Rushmore National Memorial (Památník čtyř amerických prezidentů) v Jižní Dakotě. Na obřím díle pracovalo několik stovek sochařů pod vedením Gutzona Borgluma. V roce 1934 Mička vytvářel hlavu prezidenta George Washingtona.

František po sobě zanechal manželku Marii, a syna Franka. Neznáme přesné datum Františkova úmrtí, podle *ancestry.com*⁵ zesnul v roce 1950.

Mička se jako sochař a modelář zabýval zejména reprodukcí uměním. Samostatně tvořil jen díla ornamentální. Jeho články bychom našli v časopisech Československý legionář, Svornost, Hospodář a Český svět.

Použitá literatura

Československá legie ve Francii: 2. sborník francouzských legionářů, Praha: Kruh francouzských legionářů, 1930

Dějev, P. *Výtvarníci legionáři*. F. Mička. Praha, Československý legionář, 1937

Malý, Zb. (ed.). *Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950-2010*.

Sv. 8, Ostrava: Výtvarné centrum Chagall, 1998-2010

⁴ MZV č. j. I59.704-V/3-22 in: Archiv MZV ČR, korespondence Františka Mičky

⁵ <http://www.ancestry.com/>

Toman, P. *Nový slovník československých výtvarných umělců*. 5.vyd., sv. 2, Praha: I.

Železný, 2000

Československé legie ve Francii (malířské dokumenty). Praha: Památník odboje, 1923

Archiv MZV ČR, František Mička

Vojenský historický archiv: fond Preissig

Český svět – ilustrovaný týdeník 1904 – 1929, Praha: Emil Šolc, s. r. o. v Karlíně

<http://www.mnh.si.edu/>

KDE JE MOŽNÉ VIDĚT DÍLO FRANTIŠKA MIČKY?

Vojenský historický ústav, Praha

Memorial Park, Jacksonville, Florida (socha „Life“)

Mount Rushmore National Memorial, Jižní Dakota (prezident George Washington)

Osage Tribal Museum, Pawhuska, OK 74056

Smithsonian National Museum of Natural History, Washington D.C., 20560

©ČŠBH, o. s. Licence CC BY-NC-ND <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>

Projekt byl podpořen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v rámci dotačního programu

Podpora vzdělávání v jazycích národních menšin a multikulturní výchovy v roce 2013. Mediální partner: Český rozhlas – Radio Praha